

СУЧАСНІ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ НАУКОВО-ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Модернізація національної системи освіти відіграє велику роль у перебудовних процесах, що відбуваються зараз в Україні та визначається масштабністю і радикальністю змін. Очевидною є значимість створення дослідницьких університетів в Україні як сучасної форми інтеграції освіти й науки. Реалізація Стратегічної програми науково-інноваційної діяльності Київського національного університету імені Тараса Шевченка забезпечить підвищення авторитету Університету в Україні, підтвердить його міжнародне визнання та репутацію у світовому науковому та академічному співтоваристві як сучасного класичного дослідницького навчального закладу.

Ключові слова: класичний дослідницький навчальний заклад, стратегічна програма, науково-інноваційна діяльність, дослідницький університет.

Реформування національної системи освіти відіграє велику роль у перебудовних процесах, що відбуваються зараз в Україні, визначається масштабністю і радикальністю змін. Суть полягає не в удосконаленні тих чи інших напрямків освітньої практики, а в переході системи освіти на якісно новий рівень функціонування із зміною парадигмальних основ свого розвитку. Від стану справ у національній системі освіти значною мірою залежить успіх всього процесу соціальної модернізації та державотворення в Україні, оскільки саме тут повинні сформуватися ціннісні орієнтири та мотиви діяльності людей, адекватні тим формам соціального устрою та практики, що мають бути вибудовані у процесі реформ. У зв'язку з тим, що система освіти у інформаційному суспільстві перетворюється на основний генератор соціального розвитку, самі інституційні та структурно-функціональні зміни в освіті України можуть стати наслідком формування нової культури, нової моралі, нової смислотворчої орієнтації та розвитку. Звідси зрозуміла значимість створення дослідницьких університетів в Україні як сучасної форми інтеграції освіти й науки, яка уже доволі давно визнана за кордоном і має там дуже добру репутацію.

Сутність класичного дослідницького університету – інтеграція навчального процесу та фундаментальних наукових досліджень – уперше системно була визначена В. Гумбольдтом у ХІХ сторіччі. Девізом заснованого у 1809 році Вільгельмом фон Гумбольдтом університету в Берліні були слова: “Відданість науці”.

Найбільший розвиток дослідницькі університети отримали в США. Так, в 2000 році в США було майже 260 дослідницьких університетів, серед яких розташовані в містах Гарвард, Йель, Принстон, Корнелл, Стенфорд, Берклі, Дьюк, Чикаго та ін. , в той же час у Німеччині – 70, Великобританії – 73, в Іспанії – 41. Стосовно американських університетів сьогодні важко окреслити межу між термінами “дослідження” – “дипломна робота”, “викладач” – “учений”.

У сучасних умовах саме дослідницькі університети мають найбільш вагому підтримку з боку держави для проведення наукової й освітньої діяльності. Так, 100 провідних університетах США отримують 95% коштів федерального бюджету на науку і освіту. Підготовка спеціалістів найвищої кваліфікації також зосереджена у дослідницьких університетах, поза як 60% усіх докторантів США підготовлено у 50 таких університетах. Ці університети мають багато студентів, що навчаються за магістерськими програмами, мають краще співвідношення чисельності викладачів і студентів (приблизно 1:6), порівняно із звичайними університетами, в яких таке співвідношення складає 1:12.

Концепція дослідницького університету ґрунтується на тісній інтеграції освіти і наукових досліджень в межах університету, включаючи використання досліджень у практиці навчання студентів.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка (далі – Університет) – перший в Україні класичний університет, що має високий рівень міжнародного визнання.

Його статус як самоврядного (автономного) дослідницького національного університету затверджено Постановою Кабінету Міністрів України № 795 від 29 липня 2009 р.

Місія Університету як класичного університету дослідницького типу полягає у підготовці високоінтелектуального кадрового ресурсу держави, необхідного для реалізації стратегії розвитку України, здатного оперативно реагувати на виклики сучасності та брати активну участь у реалізації програми економічних реформ на міжнародному та державному рівнях.

Стратегічною метою політики науково-інноваційної діяльності Університету є підвищення престижу Університету як сучасного дослідницького науково-освітнього, аналітичного та відомого в світі міждисциплінарного центру, що здійснює значний теоретичний та практичний внесок у створення засад і механізмів переходу на інноваційний шлях підготовки нового типу науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації, впливає на формування вектора наукових досліджень для забезпечення потреб суспільства, і характеризується як:

- один із авторитетних у світі сучасних дослідницьких університетів, що є прикладом інтеграції науки і освіти, міждисциплінарних досліджень та інноваційного шляху розвитку, взаємодії талановитого студентства та досвідчених учених і педагогів;

- навчальний заклад, відкритий для талановитої молоді, спеціалістів, бажаючих пройти перепідготовку або отримати додаткову (другу) освіту;

- центр концентрації інтелектуального капіталу, в якому специфіка інноваційної діяльності пов'язана з інтелектуальною працею, який є середовищем генерування ідей, нових знань та технологій і створення кінцевого продукту навчання – конкурентного кадрового потенціалу;

- центр розробки механізмів взаємодії фундаментальних та прикладних досліджень, класичних та модульних освітніх програм, активізації наукової діяльності талановитих студентів та аспірантів;

- база передових міждисциплінарних досліджень, які мають наукову новизну, носять інноваційний характер та містять інноваційні технології в розробках, що проходять апробацію в Університеті з метою отримання коштів/ дивідендів від їх подальшого впровадження в економіку та виробництво;

- центр, який є джерелом формування міжнародних науково-інноваційних програм, зв'язків, стандартів інтернаціоналізації освіти та міжнародного співробітництва, дипломатії та гуманітарних стандартів.

Як дослідницький Університет функціонує фактично з кінця XIX ст., здійснюючи підготовку нових поколінь дослідників, засновуючи мережу наукових товариств і наукові школи, які сформували і розвивають упродовж 100-150 років власні наукові традиції, проводять наукові дослідження фундаментального та прикладного характеру, започатковуючи нові напрями розвитку науки і визначаючи її перспективи у XX і XXI ст. За цей час наукові результати університетських учених та багатьох випускників Університету досягли світового рівня визнання. Беззаперечним є той факт, що завдяки українським класичним університетам Києва, Львова, Харкова, Одеси до поч. XX ст. науково-дослідницька діяльність у цих містах набула загальноєвропейських тенденцій розвитку науки й освіти та підготувала середовище для заснування Української академії наук. Класичні університети, що на поч. XX ст. трансформувалися у дослідницькі, реалізували місію підготовки дослідників на теренах України повною мірою. Це підтверджують статистичні дані базової вищої освіти дійсних членів НАН України. Із 566 дійсних членів НАН України 123 особи (21,7%) здобули вищу освіту в Університеті, 54 (9,5%) – у Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна, 20 (3,5%) – у Львівському національному університеті імені Івана Франка, 18 (3,2%) – в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова, що загалом становить близько 50% складу дійсних членів НАН України – випускників класичних університетів. В отриманні вищої освіти академіками НАНУ на класичні університети разом припадає 50%. Ці класичні університети

утворюють п'ятірку лідерів серед українських ВНЗ за показниками наукометричних баз даних, що відображають результативність сформованої в цих закладах системи наукових досліджень.

Нині Університет – єдиний з українських ВНЗ, що упродовж усіх років формування наукометричної бази даних Scopus очолює рейтинг ВНЗ України, а за індексом Гірша (h-індекс 54) може бути порівняним з НАН України (h-індекс 59). У 2012 р. серед 100 найбільш цитованих українських дослідників у наукометричних базах Web of Science та Scopus лише 19 представляють сектор університетської науки. Показовим є те, що вісім із них – це вчені Університету.

Дослідники Університету беруть активну участь у реалізації пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки в Україні через розробку і виконання 57 тем науково-дослідних робіт, а також 66 тем госпдоговірних науково-дослідних робіт, що об'єднані в 11 Комплексних наукових програм Університету. Науковці Університету виконують наукові дослідження за 43 міжнародними грантами. Загальні обсяги фінансування фундаментальних і прикладних досліджень сягають 70 млн. грн. із загального фонду та близько 20 млн. грн. із спеціального фонду держбюджету; ще близько 20 млн. грн. науковці Університету отримують за рахунок грантів на стажування та участь у конференціях. При цьому співвідношення між джерелами фінансових надходжень на проведення наукових досліджень – коштами державного бюджету та позабюджетними коштами – становить 60%:40%.

Щорічно в Університеті проводиться 50-60 міжнародних наукових і науково-практичних конференцій, у роботі яких беруть участь представники світових університетів та академічних установ, водночас сотні вчених Університету щорічно є учасниками міжнародних конференцій за кордоном.

Університет є лідером у процесах підготовки та атестації наукових кадрів в Україні: проводиться підготовка докторантів, аспірантів, здобувачів за 151 із 516 наукових спеціальностей, що становить 30% від чинного переліку наукових спеціальностей в Україні. Такого показника не має жоден інший вітчизняний ВНЗ чи НДІ. Загалом в Університеті здійснюється підготовка кожного десятого докторанта і кожного шістнадцятого аспіранта в Україні. При цьому упродовж 2000-2012 рр. ефективність функціонування університетської аспірантури та докторантури удвічі вищі за загальнонаціональні показники.

В Університеті функціонує 46 спеціалізованих вчених рад і відбуваються захисти дисертацій за 15 із 26 галузей наук за 123 науковими спеціальностями. Для порівняння: у Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна функціонує 18 спеціалізованих вчених рад з 11 галузей наук, у Львівському національному університеті імені Івана Франка – 17, у решті класичних університетів – по 10 спеціалізованих вчених рад. Основна особливість участі класичних університетів в атестації наукових кадрів – це представлення у спеціалізованих вчених радах наукових спеціальностей за усіма галузями наук: природничими, технічними, гуманітарними та суспільними. З 2011 р. в Університеті розпочала роботу корпорація «Науковий парк Київський університет імені Тараса Шевченка», спрямована на активізацію інноваційної діяльності та реалізацію інноваційних проєктів.

Університет проводить суттєву роботу у сфері наукових фахових видань. Окрім того, 44 наукові фахові видання з 17 галузей наук повинні увійти до міжнародних наукометричних баз даних (Web of Science, Scopus, РИНЦ). Загалом класичні університети систематично видають наукову періодику, на них припадає кожне сьоме наукове фахове видання в Україні за більшістю галузей наук (20 із 26).

Вагомою є діяльність Наукової бібліотеки ім. М.Максимовича, що є координаційним центром у мережі наукових бібліотек ВНЗ України III–IV рівнів акредитації (це 222 бібліотеки). Її загальний фонд становить 1/4 фонду Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського. Співробітники Наукової бібліотеки працюють над поповненням документів, розширенням доступу до різноманітних баз даних, здійсненням міжнародного документообігу (із понад 100 організаціями країн Східної і Західної Європи, Америки та

Азії).

Водночас фінансові показники свідчать, що наукова та інноваційна діяльність в Університеті поки що не є пріоритетною. Так, якщо у 2011-2012 рр. на наукову та інноваційну діяльність припадало не більше 10% від загального обсягу витрат по Університету, то на 2013 рік близько 9%. Частка залучених коштів на фінансування наукових досліджень із спеціального фонду складає 21-27% від загального фонду при рекомендованих показниках для дослідницьких університетів не менше 50%.

Потенціал науково-педагогічних і наукових працівників, аспірантів і докторантів Університету використовується не в повному обсязі, а рівень присутності праць учених у світових науково-метричних базах даних не є достатнім. Це підтверджується порівнянням з провідними університетами Росії, Польщі, Литви, Білорусії.

Рівень впровадження наукових розробок у навчальний процес і виробництво повинен постійно зростати, що має бути відображено в обсягах госпдоговірних робіт та наданих послуг.

Стратегічна програма науково-інноваційної діяльності Університету є органічною складовою Програми розвитку Університету до 2020 року та визначає основні напрями формування єдиної політики Університету щодо розвитку науково-дослідницької та інноваційної діяльності.

В основу Стратегічної програми науково-інноваційного розвитку Університету покладені такі принципи:

Ефективність. Ресурси та послуги, які надаються науковим і науково-педагогічним працівникам факультетів/інститутів, студентам та зовнішнім зацікавленим особам, сприяють досягненню економічної ефективності та динамічного розвитку Університету.

Гнучкість, сприйнятливість до змін. Університет чітко усвідомлює актуальні потреби зовнішніх зацікавлених осіб щодо системи підготовки кадрів, своєчасно реагує на зміни цих потреб і надає якісні освітні послуги, що задовольняють ці потреби.

Інноваційність. Університет здійснює інноваційну діяльність з метою стабільного отримання позитивних показників діяльності, зокрема, поліпшення якості і зменшення вартості послуг для організацій, створення конкурентоспроможних переваг Університету.

Міждисциплінарність (різноманітність, різнотипність). Наукові дослідження, освіта та менеджмент в Університеті пов'язані і базуються на системних принципах, що дозволяють об'єднати різноманіття нових ідей, інструментів, технологій, спрямованих на спільне вирішення проблем.

Указані принципи спрямовані на досягнення таких цілей:

- покращення якості викладання та освіти, підвищення рівня наукових досліджень, залучення та стимулювання наукових і науково-педагогічних працівників;
  - підтримка та забезпечення виконання стратегічних завдань, поставлених керівництвом Університету;
  - підвищення ефективності використання технічних та програмних засобів, комп'ютерних систем та ІТ інфраструктури;
  - оптимізація доступу науково-педагогічних працівників факультетів/інститутів, співробітників, аспірантів, студентів Університету до інструментальних, інформаційних, управлінських, програмних та інших сервісів з метою представлення результатів своєї роботи;
  - розгортання інноваційних систем і сервісів, що допоможуть зменшити витрати, збільшити ефективність і зробити Університет більш конкурентоспроможним і науково-продуктивним навчальним закладом;
  - посилення обізнаності, освіченості й удосконалення навичок студентів, аспірантів, докторантів та науково-педагогічних працівників Університету в компетентній і ефективній роботі з комп'ютерними системами, інформаційними ресурсами Університету;
  - захищеність конфіденційності, цілісності і придатності Університетських ІТ ресурсів.
- Слід підкреслити, що розвиток кадрового потенціалу та модернізації освітньої

діяльності в Університеті спрямований на: підготовку конкурентоспроможних кадрів нового креативного покоління для створення та розвитку нових знань, проведення сучасних фундаментальних досліджень, здатних змінити наукові пріоритети, впровадження у різні сфери діяльності результатів прикладних досліджень, створення нових систем функціонування інтелектуального капіталу та схем його формування.

Сучасні тенденції у сфері освіти вимагають від Університету сформулювати комплекс заходів, спрямованих на вдосконалення освітньої моделі та розвиток методології розробки нових освітніх програм і методик їх викладання на основі кращого міжнародного та вітчизняного досвіду з метою подальшого впровадження в українських вищих навчальних закладах.

Для вирішення вказаних завдань передбачається проведення таких заходів:

- збільшення кількості студентів Університету - учасників інноваційних процесів (за рахунок розробки освітніх програм і проведення індивідуальних майстер-класів з інноваційного розвитку та комерціалізації знань науково-педагогічними працівниками Університету);

- використання нових технологій: створення спеціалізованих аудиторій для проведення on-line лекцій, конференцій, інтернет-семінарів з метою забезпечення дистанційного навчання та оперативної взаємодії з університетами-партнерами та організаціями;

- дистанційне тестування усіх бажаючих навчатися та підвищувати свою кваліфікацію з подальшим отриманням відповідних сертифікатів Університету;

- розробка системи для освоєння додаткових навчальних модулів, що не входять у навчальний план освітньої програми, з наступною сертифікацією отриманих компетенцій;

- вдосконалення та створення нових для Університету програм підготовки фахівців відповідно до стратегічних пріоритетних напрямів, зазначених у Концепції науково-технічного та інноваційного розвитку України та в Законі «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні»;

- запровадження освітніх програм з менеджменту інноваційної діяльності (загально-університетський курс для бакалаврів усіх спеціальностей у 8 семестрі);

- розробка програм для магістратури нового типу на основі міждисциплінарних магістерських програм, які передбачають викладання курсів іноземними мовами;

- створення міжнародних освітніх проектів з можливостями отримання випускниками подвійних дипломів;

- запровадження системи франчайзингу з метою просування Університету на міжнародному ринку освітніх послуг;

- участь наукових і науково-педагогічних працівників, а також докторантів, аспірантів і студентів в організації університетських бізнес-проектів;

- планування заходів, спрямованих на пошук та розвиток талантів: проведення олімпіад та конкурсів, створення лабораторій, організація літніх шкіл, проведення фестивалів науки, інтелектуальних змагань, створення центрів інноваційного розвитку за участю Студентського парламенту та Наукового товариства студентів та аспірантів;

- співробітництво економічного, юридичного факультетів та інституту міжнародних відносин з метою створення курсів з підготовки науково-педагогічних працівників Університету у сфері інтелектуальної власності, трансферу технологій, враховуючи український та міжнародний досвід;

- участь співробітників Університету у редколегіях іноземних освітніх журналів, міжнародних асоціаціях;

- матеріальне стимулювання освітньої та наукової ініціативи, інноваційної активності науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів та студентів;

- активізація програми мобільності для викладачів;

- запровадження практики використання таких поширених у світі форм на позначення наукових звань і посад викладачів як «Adjunct Professor», «Research Professor», а також «Honorary Professor», що дозволить науковим та науково-педагогічним працівникам

Університету приєднатися до світового елітного науково-освітнього потенціалу;

- запровадження молодіжних «міжнародних потягів дружби» за напрямом освіти, науки та інновацій;

- моніторинг працевлаштування і кар'єрного просування випускників усіх освітніх програм (спеціальностей).

Науково-інноваційний розвиток Університету спрямований на виявлення та підтримку нових перспективних напрямів наукових досліджень, які узгоджуються із пріоритетними напрямами України та тенденціями розвитку науки у світі; проведення науково-дослідних та конструкторських робіт, створення програмних засобів та технологій, виконання освітніх послуг за замовленням підприємств.

Для вирішення зазначених завдань передбачається проведення таких заходів:

- розбудова та використання стратегічних інформаційних та комунікаційних технологій, комп'ютерних систем;

- концентрація та розвиток пріоритетних напрямів науки і техніки: енергетика та енергоефективні технології; раціональне природокористування (зелена економіка, сталий розвиток); наука про життя та здоров'я людини, біомедицина, біо- та нанотехнології; створення і використання нових матеріалів;

- видання міжнародного електронного журналу з міждисциплінарних досліджень як джерела контактів та взаємодії між університетами-партнерами, інвесторами, донорами та різними виробничими організаціями;

- залучення до публікацій у друкованих виданнях Університету іноземних авторів – провідних фахівців з високими показниками у міжнародних наукометричних базах даних;

- створення єдиної платформи – корпоративного порталу (бази експертів, розробок, патентів, ідей) для взаємодії між викладачами та науковцями Університету, університетами-партнерами, державними установами та компаніями в Україні і за кордоном, обміну інформацією, розробками, патентами, матеріалами лекцій, конференцій;

- створення та розвиток електронної бібліотеки загалом та електронних ресурсів для забезпечення співробітникам, студентам та аспірантам Університету доступу до наукометричних баз даних.

Надзвичайно важливим моментом формування сучасної інноваційної інфраструктури Університету є створення інноваційної системи Університету з відповідною інфраструктурою та механізмами модернізації для оцінювання показників інноваційного розвитку факультетів/інститутів, кафедр, наукових та науково-педагогічних працівників).

Для вирішення зазначених завдань передбачається проведення таких заходів:

- формування банку (баз даних) ідей, технологій, виробів;

- створення групи експертів, до складу якої входять члени уряду, представники бізнес-структур, співробітників Університету, міжнародних партнерів для відбору найбільш привабливих інноваційних проектів;

- створення на базі Корпорації «Науковий парк Київського університету імені Тараса Шевченка» студентського бізнес-інкубатора із використанням можливостей підприємств, зацікавлених у розвитку інноваційного сектору економіки України;

- вихід на міжнародний рівень в інноваційній сфері: співробітництво із закордонними університетами, інноваційна інтеграція, активний обмін знаннями, розробками, спільні проекти, Road Show; взаємодія з європейською мережею трансферу технологій EEN (Enterprise Europe Network) з метою залучення партнерів та створення єдиного міжнародного порталу трансферу технологій;

- формування ефективної системи комерціалізації наукових розробок на основі приватно-державного партнерства, зокрема, створення Центру трансферу технологій на базі Корпорації «Науковий парк Київського університету імені Тараса Шевченка»;

- створення спільних з компаніями-партнерами лабораторій на факультетах/інститутах та виконання науково-дослідних робіт на замовлення організацій;

- розробка та впровадження критеріїв оцінювання показників інноваційної діяльності

факультетів/інститутів, кафедр та наукових і науково-педагогічних працівників.

Не менш важливим аспектом стратегічної програми науково-інноваційної діяльності Київського національного університету імені Тараса Шевченка є удосконалення нормативно-правової бази Університету. Зокрема:

1) у сфері інтелектуальної власності:

- передача Університетові прав на результати інноваційної діяльності наукового парку, бізнес-інкубатора, центру трансферу технологій; супроводження патентів інтелектуальної власності та процедури передачі прав використання результатів інтелектуальної діяльності за ліцензійними угодами, інформаційних джерел із міждисциплінарних досліджень; вирішення питань щодо розподілу прибутків від інтелектуальної власності та реалізація цього механізму на практиці;

- прийняття нормативних актів відповідно до регулювання відносин між студентами, аспірантами, докторантами, науково-педагогічними працівниками та роботодавцями і Університетом, що дозволяють на комерційній основі:

• студентам, аспірантам, докторантам, науково-педагогічним працівникам Університету працювати у роботодавця за індивідуальним графіком;

• роботодавцю обрати пр. ацівника із числа кращих студентів/ аспірантів;

• Університету мати госпдоговори;

- формування єдиної заявки для участі в конкурсі кращих бізнес-проектів (ідей) конкурентоспроможних «проривних» технологій з пріоритетних напрямів досліджень;

- розробка та прийняття нормативно-правових актів для врегулювання відносин: учений – Університет – лабораторія – бізнес-структура;

2) у сфері вдосконалення менеджменту діловодства Університету:

- створення єдиної відкритої електронної бази зразків документів з метою спрощення процедури підписання документів і прискорення введення документів в роботу;

- запровадження електронної комп'ютерної системи типу «Корпоративний портал» для підвищення ефективності взаємодії між підрозділами Університету.

З огляду на вищезазначене, слід підкреслити, що важливою умовою стратегічної програми науково-інноваційної діяльності є модернізація фінансово-економічного адміністрування інноваційної діяльності: створення на базі НДЧ Університету спеціальних фондів для підтримки інноваційного розвитку Університету з єдиною системою ідентифікації, правової охорони та використання результатів інтелектуальної діяльності.

Для вирішення зазначених завдань передбачається проведення таких заходів:

- запровадження ефективного механізму конкурсного відбору наукових проектів, що фінансуються за кошти державного бюджету;

- розвиток відносин з міжнародними фондами підтримки інноваційних проектів (підписання угод про співпрацю): Фонд Гумбольдта, Фонд Фулбрайта, British Council, Фонд цивільних досліджень та розвитку США (CRDF) тощо;

- участь у спільних міжнародних проектах (Horizon + 2020);

- залучення грантів від Єврокомісії на розвиток інноваційної інфраструктури Університету та підтримку інноваційних проектів;

- залучення іноземних венчурних компаній, інвестиційних фондів, донорів (бізнес-ангелів) для підтримки Університетських проектів;

- підписання договорів з підприємствами про співпрацю з метою створення на базі Університету експериментальних центрів впровадження інноваційних продуктів та технологій;

Реалізація Стратегічної програми забезпечить підвищення авторитету Університету в Україні, підтвердить його міжнародне визнання та репутацію у світовому науковому та академічному співтоваристві як сучасного класичного дослідницького навчального закладу.

Включення науково-педагогічних співробітників, аспірантів і студентів у процес наукової та інноваційної діяльності створить нові оптимальні умови для випереджальної підготовки елітних наукових і педагогічних кадрів з метою виконання масштабних

міждисциплінарних досліджень і довгострокових наукових та освітніх програм.

Удосконалення матеріально-технічної та лабораторної бази, формування міждисциплінарного науково-освітнього середовища сприятимуть створенню та розвитку інноваційної інфраструктури Університету, підвищенню кваліфікації викладачів, зниженню витрат на забезпечення науково-інноваційної діяльності, що дозволить реалізувати розробки на практиці, забезпечить промисловість та виробництво новими технологіями.

Комерціалізація результатів наукової та інноваційної діяльності значною мірою сприятиме формуванню системи багатоканального фінансування. Університет отримає можливість не лише розробляти, але й упроваджувати у масове виробництво високі технології.

Експорт створених в Університеті високих технологій стане важливою складовою економіки освітянської діяльності.

Стратегічна програма розвитку науково-інноваційної діяльності Київського національного університету імені Тараса Шевченка може бути реалізована за умови активного включення усіх підрозділів, факультетів/інститутів до її виконання.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Жилінська О.І. Науково-технічна діяльність у контексті самоорганізації: монографія / О. І. Жилінська. – К. : Парламент. вид-во, 2010. – 551 с.
2. Ухвала Вченої ради Київського національного університету імені Тараса Шевченка "Науково-дослідницька робота в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка: підсумки за 2012 рік і завдання на 2013 рік" від 4 березня 2013 року /<http://senate.univ.kiev.ua/data2009.htm#58>.
3. Програма розвитку КНУ імені Тараса Шевченка на 2013-2015 роки від 5 листопада 2012 року/ <http://senate.univ.kiev.ua/plan2012-2013.htm>

д.геол.н., проф. **Выжва С.А.**
д.пед.н., проф. **Плахотник О.В.**

СОВРЕМЕННЫЕ СТРАТЕГИИ РАЗВИТИЯ НАУЧНО-ИННОВАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ КИЕВСКОГО НАЦИОНАЛЬНОГО УНИВЕРСИТЕТА ИМЕНИ ТАРАСА ШЕВЧЕНКО

Модернизация национальной системы образования играет большую роль в перестроечных процессах, происходящих сейчас в Украине и определяется масштабом и радикальностью изменений. Очевидна значимость создания исследовательских университетов в Украине как современной формы интеграции образования и науки. Реализация Стратегической программы научно-инновационной деятельности Киевского национального университета имени Тараса Шевченко обеспечит повышение авторитета Университета в Украине, подтвердит его международное признание и репутацию в мировом научном и академическом сообществе как современного классического исследовательского учебного заведения.

Ключевые слова: классическое исследовательское учебное заведение, стратегическая программа, научно-инновационная деятельность, исследовательский университет.

Doctor of Geological Sciences, Professor, **Vyzhva Serhiy**
Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, **Olga Plakhotnik**

MODERN DEVELOPMENT STRATEGIES OF RESEARCH AND INNOVATION ACTIVITY OF TARAS SHEVCHENKO NATIONAL UNIVERSITY OF KYIV

Modernization of the national education system plays a significant role in the tuning process taking place in Ukraine and is determined by the scale and radical changes. The importance of establishing of research universities in Ukraine as a modern form of integration of education and science is obvious. Implementation of the Strategic Program for scientific and innovation activity of Taras Shevchenko National University of Kyiv will increase the prestige of the University in Ukraine, confirm its international recognition and reputation in the international scientific and academic community as a modern classical research educational institution.

Keywords: classical research educational institution, strategic program, scientific and innovation activity, research university.